

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Päiväys/Datum

5.11.2020

Dnro/Dnr

TRAFICOM/486304/03.03.01/2020

Viite/Referens

HE 201/2020 vp

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut Liikenne- ja viestintävirastolle tilaisuuden tulla kuultavaksi ja antaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2020 ja 2021

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2020 ja 2021. Laissa säädettäisiin uudet edellytykset romutuspalkkion saamiseksi. Valtion varoista varattaisiin yhteensä 8 miljoonaa euroa romutuspalkkioon käytettäväksi. Romutuspalkkio myönnettäisiin luonnolliselle henkilölle vanhan romutettavan auton korvaamiseksi uudella autolla, sähköavusteisella polkupyörällä, joukkoliikenteen kausilipulla tai joukkoliikenteen matkustus oikeutta sisältävällä yhdistämispalvelulla. Valtio maksaisi romutuspalkkiota hankittavan auton käyttövoimasta riippuen 1 000 – 2 000 euroa tai joukkoliikenteen kausilipun, joukkoliikenteen matkustus oikeutta sisältävän yhdistämispalvelun ja sähköavusteisen polkupyörän hankkimiseksi enintään 1 000 euroa.

Tavoitteista

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa esityksessä esitetyjä tavoitteita. Tukemalla yli 10 vuotta vanhojen henkilöautojen käyttäjiä siirtymään käyttämään sähköpyöriä, joukkoliikennettä, tai vähemmän saastuttavaa henkilöautoa saadaan uudistettua autokantaa ja vähennettyä liikenteen päästöjä.

Liikenne- ja viestintäviraston rooli ja resurssit

Esityksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi tuen myöntämisestä ja valvonnasta. Aiempiin vuosien 2015 ja 2018 romutuspalkkiokampanjoihin verrattuna esityksessä esitetään tuen myöntämistä myös sähköpyörien ja joukkoliikennelippujen hankintaan. Myös ajoneuvolle hankittavan tuen maksamisen menettely muutetaan, siten että tuen maksaa Liikenne- ja viestintävirasto. Aiemmassa maksatusmallissa suurin osa hallinnollisista tarkastuksista tapahtui uutta autoa myyvän liikkeen toimesta, koska tuki maksettiin asiakkaalle kauppahinnan alennuksena.

Joukkoliikennelippujen ja sähköpyörien tukeminen aiheuttaa hallinnollista työtä myöntämisvaiheessa tehtävien tarkastuksien ja tukien valvonnan osalta, koska vi-

rasto ei voi hyödyntää esim. liikenneasioiden rekisteriä myöntämisvaiheessa tai valvontatehtävissä. Esityksen mukaan sähköpyörien ja joukkoliikenteen osuutta ei voida tarkkaan arvioida, mutta on mahdollista, että merkittävä osa tuesta käytetään sähköpyörien, joukkoliikennelipun tai joukkoliikenteen matkustusosoikeutta sisältävän yhdistämispalvelun hankintaan, sillä tuki kattaa merkittävän osan niiden hankintakustannuksista ja on periaatteessa mahdollista, että hankittu pyörä tai lippu myydään tai annetaan eteenpäin.

Edellä mainittujen tuen maksamista koskevien muutosten ja uusien tukimuotojen johdosta Liikenne- ja viestintäviraston hallinnollinen työ kasvaa merkittävästi aiempiin kampanjoihin verrattuna. Kampanjan on esitetty kestävän joulukuusta 2020 vuoden 2021 loppuun saakka. Edellisten kampanjoiden perusteella voidaan kuitenkin olettaa, että suurin osa hakemuksista saapuu ensimmäisen 9 kuukauden aikana, koska tämän jälkeen kampanjalle käytettävissä oleva määräraha on todennäköisesti loppunut.

Aiemman kampanjan kokemukseen perustuen ja esitetyn määrärahan mukaisesti arvioituna hakemuksia voisi saapua päivittäin keskimäärin jopa 35 kappaletta. Koska asia on uusi ja merkittävästi laajempi kuin aiempi kampanja, varsinaisen hakemuskäsittelyn lisäksi neuvonnan, taloushallinnon, ja kirjaamon resurssitarve kasvaisi merkittävästi. Neuvontakontakteja odotetaan myös saapuvan päivittäin noin 70 kappaletta. Esityksessä todetaankin, että Liikenne -ja viestintäviraston resurssitarve kasvaa useammalla henkilötyövuodella. Liikenne ja viestintävirasto tarkentaa, että resursseja voidaan tarvita jopa 7 henkilötyövuotta vuodelle 2021. Jos tuen myöntämiseen ohjatut resurssit ovat riittämättömät, tuen myöntämisen käsittelyajat voivat venyä kohtuuttoman pitkiksi.

Esa Aaltonen

Johtaja

Matti Kurth

Tiiminvetäjä, Lakimies

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Liikenne- ja viestintäviraston asianhallintajärjestelmässä.